

TARİH: 28.8.1987

"TKP'NİN SESİ RADYOSU" NUN GÜNLÜK YAYIN PROGRAMI:

Haberler:

Yazan: Kemal

Spikerler:

1. Cezaevlerindeki baskıları proteste eden 14 kişi gözaltına alındı.
2. İsparta'daki elaylarda gözaltına alınan 19 kişiden 3'ü tutuklandı.
- 3.
4. Kristal-İş sendikasının Eskişehir'deki grevi sona erdi.
5. Şevket Yılmaz, Özal'ın "Türk-İş siyaset yapıyor şeklindeki konuşmasını yanıtladı.
6. Yapılan araştırmaya göre, Türkiye'de çalışanların satınalma güçleri, 1977'den bu yana hızla düşüyor.
- 7.
8. İnönü, KİT'lerin tasfiye planına karşı çıktı.
9. Fikri Sağlar bir açıklamayarak, "Özal'ın IMF ve uluslararası mali kuruluşların buyruklarını halkımızı ezme pahasına aynen uygulayan bir şablencu olduğu iyice gün ışığına çıktı dedi.
10. Mamak cezaevini gezen gazeteciler, koşulların dehşet verici olduğunu açıkladılar.
11. ASBP ve F.ASDP ideolojilerinin tartışılması ve ortak güvenlik adlı bir belge yayınladılar.
12. 8 Arap ülkesi Komünist ve işçi partileri ortak bir belge yayınladılar.
13. Newyork'taki Silahsızlanma ve Kalkınma konulu konferans devam ediyor.
14. Gerasimov Moskova'da bir basın toplantısı yaptı.
15. Nato Sonbahar Manevraları B.Amerika birliklerinin Batı Avrupa'ya varmasından sonra başladı.

GÜNÜN YORUMU:

Yazan: Tahsin

Spiker: Sinem

Başlığı: Mavi ile Turuncu

Konusu: Referandum

YAZILAR:

Yazan:

Spiker:

1. TDOO programı
2. Yerum ve Halkın Kürsüsü
- 3.

28x Cuma

28.8

Bu yayınınımızda önce TDOO programımızı ve "Mavi ile turuncu" başlıklı günün yorumunu sunacağız, Daha sonra, her zaman olduğu gibi sizlerden gelen mektuplardan hazırladığımız halkın kürsüsü programını dinleyebilirsiniz.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

①

28.8.1987

Ceza ve tutukevlerindeki baskı ve zorbalık uygulamalarını protesto etmek için İzmir Konak alanındaki Hasan Tahsin anıtı önünde oturma eylemi yapan 14 kişi polis tarafından gözaltına alındı.

Aralarında ~~CHP'li~~ 12 Eylül rejimi tarafından kapatılan CHP'nin Balıkesir milletvekili Necati Cebeci'nin de bulunduğu tutuklu yakınlarından 7'si gözaltına alındıktan sonra çıkarıldıkları Devlet Güvenlik Mahkemesi tarafından tutuklandılar. 7 tutuklu yakını ise tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldı.

Toplantı ve gösteri yürüyüşleri yasasına muhalefet suçundan 1 ile 3 yıl hapisleri istenen tutuklu yakınlarının savunmasını 15 avukat üstlendi.

(2)

→ Isparta ~~Başbakan~~'da ~~Başbakan~~ ANAP genel başkanı ve başbakan
Özal'ın kürsüden "Çapulcular" diye bağırarak ve "Yunanlıların da
rengi mavidir" şeklinde konuşarak tahrik ettiği olayda, Özal'ın
koruma görevlileri ve polisler tarafından coplanarak diktan sonra
gözetim altına alınan 19 kişiden 3'ü tutuklandı.

~~Okayır, başbakan'ın tahrik sonucu meydana gelen bir baskı~~

Olayı, devleti yönetenlerin neden olduğu bir provokasyon olarak
niteleyen eski başbakanlardan ve Adalet partisi genel başkanı Süley-
man Demirel, "Halka hakaret etmeye kimsenin hakkı yoktur" dedi.

Aynı konuşmasında ~~Demirel~~ Demirel, geçici 4. maddenin İnsan hak-
ları Evrensel Beyannamesinin çeşitli maddelerine ve bizzat yer
aldığı 1982 Anayasasının çeşitli maddelerine aykırı olduğunu
belirtirken "İnsan hakları oylanamaz, oya konulamaz" dedi.

İsparta Başbakan'ında Başbakan ANAP genel başkanı ve başbakan
Özal'ın kürsüden "Çapulcular" diye bağırarak ve "yunanlıların da
rengi mavidir" çeklinde konuşarak tahrik ettiği olayda, Özal'ın
koruma görevlileri ve polisler tarafından coplanarak, sonra
gözetine alınan 19 kişiden 3'ü tutuklandı.

~~Olayı, başbakan'ın tahrik sonucu meydana gelmiş bir baskı~~

Olayı devleti yönetenlerin neden olduğu bir provokasyon olarak
niteleyen eski başbakanlardan ve Adalet partisi genel başkanı Süley-
man Demirel, "Halka hakaret etmeye kimsenin hakkı yoktur" dedi.

Aynı konuşmasında Demirel, geçici 4. maddenin İnsan hak-
ları Evrensel Beyannamesinin çeşitli maddelerine ve bizzat yer
aldığı 1982 Anayasasının çeşitli maddelerine aykırı olduğunu
belirterek "İnsan hakları oylanamaz, oya konulamaz" dedi.

Demirel şöyle konuştu: " Suç yoktur. Mahkeme yoktur. Savunma yoktur. Ama hak ve hürriyetlerin gasbı vardır. Şayet ülkeyi yönetenler milletçe bunun kabullenilmesini isterlerse, bizatihi kendileri milleti demokrasi dışı ^{bir} harekete sevk etmiş olmazlar da ne olur ? İnsan hakları oylanamaz, oya konulamaz. Bugün ülkeyi yönetenlerin gözü öyle kararmıştır ki, koltuklarını muhafaza için insan haklarını bile oya koymuşlardır. Böyle bir rejime de demokrasi denemez."

Demirel aynı konuşmasında, ~~rüsvet suistimal, yolsuzluk ve ihale yağmalarının hesabı~~ ^{bir} ~~hakkında sorulacağını~~ da belirtti.

"Türkiye bu beyler için değil, herkes Türkiye için var. Gasaklı bir Türkiye'ye demokratik bir Türkiye ~~denemez~~ ^{de} denemeyeceğini (belirtti).

→ SHP Genel Başkanı İnönü de, Özal'ın tutumunu sert bir şekilde eleştirerek, " Bu ruh doktorluk bir olaydır " dedi. İnönü, ayrıca,

(4)

Özal'ın referandum yaklaştıkça şaşırdığını ve bu şaşkınlığının renklere bile düşmanlık aşamasına geldiğini belirterek şöyle konuştu: "Yasaklar işini mecliste halletmek yerine, halka götürdü ama açtığı kuyuya düştü. Şaşkınlığı da içine düştüğü durumun sonucudur." Karadeniz'in çeşitli ilçelerinde konuşmalar yapan SHP Genel başkanı İnönü, "evet ve hayır"ın anlamlarını anlattı ve yurttaşlardan 6 Eylül referandum'unda evet oyu kullanmaya çağırdı.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA YAKETİ

5

→ Kristal-iş sendikasının Eskişehir Kılıçoğlu toprak sanayi işyerinde
560 işçiyle yaklaşık 5 aydır sürdürdüğü grev, tarafların anlaşmasıyla
~~xxxxxx~~ sona erdi. Kristal-iş sendikası Eskişehir Şube yönetici-
leri, yaptıkları bir açıklamada, işverenle tüm maddelerde anlaşma
sağlandığını ve sosyal haklarda yüzde yüze varan artışlar sağlan-
dığını belirttiler.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

(6)

→ Öteyandan, toplam 75 işyerinde onbini aşkın işçinin başlattığı grevler ise sürüyor. Grevci işçilerden 6 bin ^{artık} ~~yakını~~, Seydişehir Alüminyum tesislerinin ve Antalya Ferro ~~Dükkân~~ Krom tesislerindeki grevciler oluşturuyor. Ayrıca İstanbul Kazlıçeşme'de özel sektöre ait ~~kayıp~~ 33 işyerinde toplam 3200 işçi grevlerini sürdürüyorlar. Son olarak, İstanbul'da migrosa bağlı 34 işyerinde ~~toplam~~ ^{900'e} ~~yakın~~ işçi greve çıktılar. Çeşitli işyerlerinde de, Petrolis, ~~Karakik~~ Kristal-iş ve Basın-iş'e bağlı işçiler grevde bulunuyor.

Türk-iş'in, ~~Seydişehir~~ Seydişehir ~~ve~~ Alüminyum ve Antalya Ferro ~~Krom~~ Krom'daki grevcileri desteklemek amacıyla düzenlediği miting ise, 29 Ağustos cumartesi günü Seydişehir'de yapılıyor. ~~Mitingte~~ Mitingte, ~~ayrıca~~ Türk-iş'in "Demokrasi ve hür sendikacılık için referandumda evet" kampanyası için hazırladığı "evet" broşürlerinin dağıtılacağı da bildiriliyor.

7

Bu avada

(Türk-iş genel başkanı Şevket Yılmaz,Özal hükümetinin Türk-iş'in siyaset yaptığı yolundaki suçlamalarını sert bir şekilde eleştirerek, "Yaptığımız siyasetse bundan sonra devam edeceğiz" ~~dedi~~ Bizi suçlamayı bırakıp, yaptıracakları işlem neyse onu yaptırınsınlar" dedi.

Şevket Yılmaz süper emekliliği de eleştirerek,süper emekliliğin işçiyi sömürmenin yeni bir yolu olduğunu belirterek,Özal'ın Seydişehir grevinde pire için yorgan yaktığını söyledi.

8

-Yapılan bir araştırmaya göre, Türkiye'de çalışanların satın alma güçleri, 1977'den bu yana hızla düşüyor. Milli Prodüktivite merkezinin "Verimlilik" adlı dergisinde yer alan sözkonusu araştırmada ~~görülmüş~~ Türkiye'de ücretlerin satın alma gücü bakımından tarihsel gelişimindeki en yüksek düzeyine 1977 yılında ulaşıldığı belirtiliyor, ~~ve~~ ^{Aynı araştırmaya göre} 1980'den sonra, işçi başına meydana getirilen katma değer ^{Araştırmada} yılda ortalama % 38 artmasına karşın, ücretlerdeki ^{belirli} cari artışın yüzde 33 oranında kaldığı, aynı dönemdeki ortalama yüzde 41 dolayındaki enflasyonun etkisi de gözönüne alındığında, işçilerin satın alma güçlerinin hızla düşmekte olduğu kaydediliyor.

(9)

—SHP genel başkanı Erdal İnönü, Başbakan Özal'ın açıkladığı uygulanmasına başlanacağını açıkladığı KİT'leri tasfiye planına karşı ~~çıkarak~~ çıkararak, "KİT'lerle ilgili olarak da halk oylaması yapılmalıdır" dedi. SHP Genel başkanı, KİT'lerin satışına baştan beri karşı olduklarını belirterek, KİT'lerin Türkiye için bağımsızlık ve sanayileşmenin simgesi olduğunu dile getirdi. Cumhuriyet hükümetlerinin 50 yılda yaptıkları dışborçları Özal'ın birkaç yıl içinde birkaç katlayarak büyüttüğüne ~~söylerek~~ dikkat çekerek, "KİT'ler satılsa bile, SHP'nin iktidar olması durumunda bunların geri alınacağını belirtti.

⑨

SHP Genel Sekreteri Fikri Sağlar , yazılı olarak ~~yaptığı~~ bir açıklama ^{yaparak} ile "Ekonomi dehası olarak lanse edilen Özal'ın deha değil de , İMF ve ~~ik~~ uluslararası mali kuruluşların buyruklarını halkımızı ezme pahasına aynen uygulayan bir şabloncu olduğu iyice gün ışığına çıkmıştır" dedi. Fikri Sağlar, uygulanan faiz, ~~açık~~ açık bütçe ve vergilendirme politikalarının yüksek fiyat artışlarının başlıca nedeni olduğunu ve bu politikalar sürdüğü sürece enflasyonun önüne geçmenin olanağın bulunmadığını belirterek, "Yıllarca pahalılığın nedeni yüksek işçi ücretleridir diye feryat edenlerin ~~yılda~~ yedi yılda birkaç kat artan pahalılığa hangi kılıfı bulacaklarını merak ediyoruz" dedi.

TRT,
~~öteyandan~~ /cezaevlerindeki durum ve direnişler ~~üzerine~~ hakkında
hiçbir bilgi vermemekte ısrar ederken, Mamak askeri cezaevini
gezen gazeteciler, askeri cezaevindeki koşulları "dehşet verici "
başlığı altında duyurdular. Mamak askeri cezaevini gezen gazete-
ciler, yer altında bulunan tek kişilik hücreleri/gördükten
sonra "manzaranın herkesi dehşete düşürdüğünü" belirttiler.
Değişik politik görüşlerden tutuklu ve hükümlülerle ^{de} görüşen gazete-
ciler~~e~~, ~~yerin~~ seviyesinin altında bulunan tek kişilik hücrele-
ri de gezdiler. Gazetecilerin verdikleri bilgiye göre, ~~bu hücreler~~
^{yer seviyesinin altındadır} (bu hücrelere genişliği yalnızca 30 santimi bulan kapılardan
¹⁷⁰ girilen bu hücrelerde ^{ve hücrelerde} yatak yerine beton bir kerevet bulunuyor.
~~Su ve ısığın olmadığı hücreler tamamen havasız durumda.~~
~~Suyun ve ışığın olmadığı hücreler tamamen havasız durumda.~~
^{Ayrıca} Suyun ve ışığın olmadığı hücreler tamamen havasız durumda.
Cezaevi komutanı Albay Gülcay["]ın ve başka yetkililerin yer yer

-2

a) ^{Görülen} ^{hükümlü}
müdheleleri altında gazetecilerle ~~konuşan~~ bir tutuklu , *

"bizi burada insan gibi görmüyorlar. Çıldırma noktasındayız" dedi ve "~~Blakxx~~ "Fazla şikayetçi olman halinde tecrite atılmakla tehdit edildim, 6 yıl burada fiili işkence gördük. Şimdi bu işkence manevi işkenceye dönüştü" şeklinde konuştu.

Gazetecilere, son birkaç yıldır ~~kuşullarda~~ ^{belirli} bir kötü muamele- ve baskılarda belli bir azalma olduğunu ^{söyleyen} ~~belirten~~ tutuklu ve hükümlüler, bununla birlikte, yeterince havalandırılma olmadığını, hastaların zamanında ve yeterince tedavi görmediğini, ~~yasaklanmalarxx~~ ~~xx~~ televizyonu izlenelerinin, dışarıda serbestçe satılan değişik yayınları ~~izlenelerinin~~ almalarının engellendiğini ~~belirtt~~ belirttiler. Yakınları ile yeterince görüşmelerine ~~ve~~ ve mektuplaşmalarına izin verilmediğini dile getiren tutuklu ve hükümlüler, ayrıca, tek tip kıyafet ve eğitim adı altında yapılan uygulamalar yoluyla baskının sürdürüldüğünü ~~kaydettiler~~.

Devyol davasında, idam talebiyle yargılanan Bülent Forta, gazetecilerle yaptığı görüşmede "Yaklaşık 7 yıldır insanlar burada eziyet çekiyorlar, acı çekiyorlar" dedi ve açlık grevi ve benzeri direnişler ^{kaşısında} ~~sonunda~~ cezaevi yöneticilerinin sorunların çözüleceği yolunda söz verdiklerini ancak bunların çoğunun yerine getirilmediği ne dikkat çekerek "Biz sivil tutukluyuz. Bir baskı aracı olarak kullanılan askerlikle ilgili kurallar kaldırılmalıdır" şeklinde konuştu. Yine ~~haklarında~~ ^{kunda} mahkeme kararı olmaksızın, ~~7 yıldır~~ tutuklu sıfatıyla 7 yıldır cezaevinde tutulan Dev-yol yöneticilerinden Melih ^{pekdenir} gazetecilere şunları söyledi: "7 yıldır askerlik yapıyoruz. Davalarımız savunma aşamasında. Artık sivil mahkemelere geçelim, sivil cezaevlerine geçelim istiyoruz. Askerin sivil yargılanması, sivil döneme geçildiyse yanlış. Aynı şeyi DYP genel başkanı Cindoruk bile söylüyor."

--- Almanya Sosyalist Birlik Partisi ile Federal Almanya Sosyal Demokrat Partisi "İdeolojilerin tartışılması ve ortak güvenlik" adlı bir belge yayınladılar. Ortak belgenin yayınlandığı Berlin'de ve Bonn da yapılan basın toplantılarında duyuruldu.

Almanya Sosyalist Birlik Partisi Merkez Komitesi üyesi ve Toplumsal Bilimler Akademisi Rektörü Otto Raynhold Berlin'de düzenlediği basın toplantısında, bu belgenin 1984 yılından bu yana her iki partinin ilgili komisyonları arasında sürdürülen görüşmeler sonunda hazırlandığını söyledi. Otto Raynhold, iki parti arasında yeni bir atmosferin oluştuğunu belirterek, belgede günümüzdeki ideolojik ve politik sorunlara ilişkin ortak görüşlerin yanısıra, sosyal demokratlarla komünistlerin ~~xxxxxx~~ arasındaki farklılıkların da yer aldığını açıkladı.

Federal Almanya Sosyal Demokrat Partisi Başkanlık Divanı üyesi Erhard Eppler de Bonn'da düzenlediği basın toplantısında, yayınlanan ortak belgenin, iki partinin ortak anlayışını yansıttığını söyledi. Erhard Eppler, her iki partinin ortak anlayışına göre barış ve güven-
artık
liğin/birbirlerine karşı kullanılamayacağını, ancak birlikte elde edilebileceğini açıkladı.

Sosyal Demokrat Partisi Başkanlık Divanı üyesi Eppler, her iki partinin, iki farklı toplumsal sistemin barış içinde yarışmasından yana olduklarını söyledi ve ortak belgenin de, yarışın amacının, içeriğinin ve yöntemlerinin ne olması gerektiğinin yer aldığını kaydetti.

--- 8 Arap ülkesi komünist ve işçi partileri Şam'da yaptıkları toplantıdan sonra ortak bir açıklama yayınlayarak İran-İrak savaşına derhal son verilmesi ve anlaşmazlıkların barışçı yoldan çözümü için görüşmelere başlanması çağrısında bulundular.

Arap ülkeleri komünist ve işçi partileri, İran-İrak savaşının, Basra Körfezi'ne askeri müdahale için gerekçe olmasının engellenmesini istediler. Yayınlanan ortak açıklamada Arap halkları, Birleşik Amerika'nın ve öteki NATO üyesi ülkelerin savaş gemilerinin bölgeden çıkarılması için mücadeleye çağrıldı. Ortak açıklamada, Sovyetler Birliği'nin, "bölgede kıyası olmayan ülkelerin savaş gemilerinin çekilmesi çağrısı"nın desteklendiği kaydedildi.

--- ~~Sovyetler Birliği Lideri Mihail Gorbacov'un~~
Birleşmiş Milletler Örgütü'nün Nü York'ta ~~dk dk~~ düzenlediği
"Silahsızlanma ve Kalkınma" konulu konferans devam ediyor.

Nikaragua Dışişleri Bakan Yardımcısı Kamorro, askersel harcamaların azaltılmasıyla kalkınma için gerekli olan muazzam bir kaynak elde edileceğini söyledi. Nikaragua Dışişleri Bakan Yardımcısı konuşmasında Birleşik Amerika'nın ülkesine karşı müdahaleci politikasını sert bir dille eleştirdi.

~~Konferans~~ Toplantıda, Sovyet Lideri Mihail Gorbacov'un konferansa gönderdiği mesajda yer alan önerileri olumlu karşılandı. Gorbacov, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi üyesi ülkelerin liderlerinin bir zirve toplantısında biraraya gelip ~~bu konuyu görüş~~ "silahsızlanma ve kalkınma" konusunu görüşmelerini, ~~öneri~~ ve silahsızlanma sayesinde

tasarruf edilecek kaynakların yoksul ülkelere verilmesi için bir "uluslararası fon" kurulmasını önermişti.

Küba Dışişleri Bakanı Manierka konferansta yaptığı konuşmada bu önerilerin, silahsızlanma görüşmelerinin gerçekten verimli bir yöne yönlendirilmesi için önemli bir temel oluşturacağını söyledi.

Birleşmiş Milletlere üye 140 ülkenin ve hükümetler dığı 200 kadar örgütün katıldığı konferans 11 Eylül'e kadar sürecek. Birleşik Amerika konferansa delege göndermeyi ~~reddet~~ ~~reddet~~ reddetmişti.

6
dd

1

--- Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Genadi Gerasimov Moskova'da bir basın toplantısı yaparak, Federal Almanya Başbakanı Helmut Kohl'un Persing 1a füzeleriyle ilgili açıklamasını değerlendirdi. Genadi Gerasimov, açıklamanın ilgiyle karşılandığını ve dikkatle incelendiğini söyledi. Gerasimov, Helmut Kohl'un açıklamasından sonra durumun daha da iyileştiğini söyledikten sonra ^{söyle} ~~şunları~~ dedi: "Ama biz ~~herşeyden önce~~ daha çok füzelerin Federal Almanya'ya ait olan taşıyıcı kısımlarıyla ~~de~~ değil, Birleşik Amerika'ya ait nükleer başlıkları üzerinde duruyoruz. Birleşik Amerika henüz Federal Almanya'da bulunan nükleer başlıkları kaldıracağını açıklamadı."

Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanlığı sözcüsü ayrıca, Helmut Kohl'un açıklamasından sonra Regin'in yaptığı konuşmada Persing-la füzelerinin nükleer başlıklarını ne yapacağına değinmediğini de hatırlattı.

7 2

Demokratik Almanya Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlığı sözcüsü Wolfgang Meyer de ~~yabancı gazetesiler~~ Helmut Kohl'un Persing-la füzelerini kaldırmaya hazır oldukları şeklindeki açıklamasını selamladıklarını söyledi.

Demokratik Almanya Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlığı sözcüsü, 72 adet Persing la füzelerinin, nükleer başlıklarıyla birlikte kaldırılması halinde, Sovyetler Birliği ile Birleşik Amerika arasında, orta ve kısa menzilli füzelerin kaldırılmasına ilişkin bir anlaşmaya varılmasının önünde hiç bir engel bulunmayacağını söyledi.

TÜRKİYE SOSYALİSTİK DEVLETLERİ BİRLİĞİ ARASTIRMA MERKEZİ

--- "NATO Sonbahar Manevraları", Birleşik Amerika birliklerinin Batı Avrupa'ya varmasından sonra başladı. Önümüzdeki günlerde toplam 34 bin Amerikan askeri Hollanda, Belçika ve Federal Almanya'ya hava köprüsü ^{yle} ~~gönderilecek~~ indirilecek.

Federal Almanya'da yapılacak çok sayıda manevraya Birleşik Amerika'nın yanı sıra Federal Almanya, İngiltere, Belçika, Hollanda ve Kanada'ya ait ^{askeri} birlikler de katılacak.

^{Avrupa'da} Stokholm'de varılan "karşılıklı güven artırıcı önlemler ve silahsızlanma" konferansı ~~uygulan~~

Stokholm Konferansı'nda varılan, "Avrupa'da karşılıklı güven artırıcı önlemler ve silahsızlanma" anlaşması gereğince, manevralara sosyalist ülkelerden gözlemciler de izleyecekler.

--- Güney Kore'nin ikinci büyük tersanesinde binlerce işçi üç haftalık grevden sonra isteklerini elde ettiler. Güney Kore'nin Koje kentinde ~~15 bin~~ yüzde 23 ücret artışı elde eden 15 bin tersane işçisi Pazartesi günü tekrar işe başlayacak. Geçen hafta sonunda aynı tersanede bir işçi polisin saldırısı sonucunda ölmüştü.

Bu arada Güney Kore Başbakanı Kim Çong Yot ülke çapında yaygın olarak süren gösterilere katılanları tehdit etti ve polisiye önlemleri sıkılaştıracığını söyledi.

--- İsraili fizikçi Mordi Vanolo, ülkesinin nükleer silah üretiminin engellenmesi çağrısında bulundu. Mısır'da yayınlanan El Ahram gazetesinin bildirdiğine göre fizikçi Vanolo çağrısını ~~hapise~~ cezaevi nde iken yaptı.

İsrail'de ~~atom bombasının~~ nükleer silah üretimine ilişkin bilgileri açıklayan Vanolo, İtalya'da ~~İst~~ İsrail istihbarat örgütüne kaçırılmış ve vatan ^{ihaye} ~~hainliğiyle~~ suçlanarak aleyhinde dava açılmıştı.

TÜRKİYE SOSYAL

MAVİ İLE TURUNCU

"Evet" ve "hayır". Bu iki sözcüğü günlük yaşamımızda ne kadar çok kullanırız. Bir evet ya da bir hayır, ~~bixxxxxxxlaftxxxxxxxkelay~~ ne yapmak istediğimizi bir sürü laf söylemeden kargımızdaki ne anlatır. ~~habitemizi sağlar.~~ Ve önemine dikkat bile etmeden, Allahın günü bol bol kullanırız bu sözcükleri: "evet-hayır".

Ama bazı dönemlerde, bazı anlarda ~~xxx~~ evet ile hayırın önemi ~~xxxxxxxx~~ birden artar. Örneğin, eskiden, bir insanın yaşamı padişahın iki dudağı arasında olabiliyordu: kişinin hayatta kalıp kalmaması padişahın cellata evet ya da hayır demesine bakıyordu. Ya da günümüzde, iş aradığını-

zı, kapı kapı dolaştığımız düşünelim. Müstakbel işverenimizin ~~ixix~~ evet ya da hayır demesine bağlıdır yazgımız. Ekmek kavgasında da bazen böyle olmuyor mu? ~~xxxixxxx~~ Bazen, ekmek kavgasının nasıl gideceği, işçilerin grev ^{oylamasında} ~~olunmasında~~ evet ya da hayır demelerine ^{pöre belirleniyor} ~~bağlı~~ olmuyor mu? Evet ve hayır, geçmişte de, politik yaşamımızda büyük önem kazandığı dönemler oldu. Örneğin, 1961 yılında ~~xxx~~ 12 Eylül ^{1971 sonu} ~~gülerin~~ rafa kaldırdığı anayasa halk oylamasına sunuldu ve soruldu: evet mi hayır mı?. ~~Bunun~~ Evet ve hayır'ın politik yaşamımızda önem kazanmasının bir örneğini de 1982 yılında, 12 Eylül anayasası oylanırken yaşadık. O zaman, mavi oy verilmesini engellemek için seçmenlere ne kadar çok ve çeşitli baskılar yapıldığını hepimiz biliyoruz. İşte bugün, yine herşey mavileşiyor, turunculaşıyor. Mavi ve turuncu dilden düşmez duruma geliyor. Yasakların

bir kısmının kaldırılması için yapılacak referandumun havası bütün toplumu sarıyor. Bu referandumda ne tavır takınılacağı, ne oy kullanılacağı insanlarımızın en çok konuştuğu, üzerinde en çok düşündüğü konulardan biri oluyor. Kısacası, evet ve hayır'ın yeniden toplumumuzda büyük önem kazandığı dönemlerden birini yaşıyoruz: Yasakların bir kısmının kaldırılmasına evet mi diyeceğiz yoksa hayır mı?

Bu konuda kararsız kalınamaz, ya da "bu beni ilgilendirmiyor" ~~diye~~ denemez. "Bu mücadele halkın, işçi sınıfının mücadelesi değil" diye ~~ışınış~~ düşünülemez. Referandumdan ne sonuç çıkacağı Türkiye'de yaşayan herkesi ilgilendiriyor. ~~Komünistler~~

Komünistler, politik haklarını kullanabilmek gibi temel bir insanlık hakkının hiçbir zaman oylama konusu yapılamayacağını ta baştan

söyleyerek bu konudaki ilkesel tavırlarını belirttiler. Ama komünistleri komünist yapan, herşeyden önce gerçekçi olmalarıdır ve sözkonusu referandum/~~xxxxxxx~~^{un} yapılacağı, seçmenlerin, "bazı politikacılar üzerindeki ya-
sağın kalkmasına evet mi diyorsunuz yoksa hayır mı?" sorusuyla karşı karşıya ~~xxxxxxx~~ bırakıldıkları da bir gerçektir. ~~xxxxxxx~~ Bu ~~durumda~~ durumda, pratik olarak referandum konusunda da tavır belirlemek gerekir. Kaldı ki, bu referandum sadece bazı yasakların kaldırılıp kaldırılmaması-
nın oylanması olmaktan çoktan çıkmıştır. 12 Eylül'den beri/^{daha} insafsızca ezilen, daha ilgisizce kadar sömürülen halkımızın demokrasiye susamışlığı, bu referandumu çok daha geniş bir politik içerik kazandırmıştır. Bu referandumda oylanacak olan, 12 Eylül'den bu yana yapılanlardır, bugünkü Özal hükümetinin uygulamalarıdır.

Ve Özal hükümeti, militarist Evren kliği yasakların ^{sürmesi} in ^{kalması} ~~diranıyor~~ için direndiğini aç kça belli ediyor. Başbakan Özal, günd eme kendi önerisiyle gelen bu konudaki halk oylamasında hayır denmesini istediğini çeşitli şekillerde dile getiriyor. Özal'ın hesabı yasakları gerçekten kaldırmak değil, kendisini sözün ona demokrat göstererek konumlarını güçlendirmektir. Öte yandan, Yüksek Seçim Kurulu'nun haklarında siyaset yasağı bulunan eski parti liderlerinin radyo ve televizyondan konuşma yapmalarını engellemesi, referandumda evet oyu kullanacaklarını açıkladıkları için bir dizi ⁱⁿ dernek yöneticisi ^{leri} hakkında soruşturma açılması da, iktidardakilerin, yasakların bu kadarının bile kaldırılmasını istemediklerini gösteriyor. Bu, referandumda evet demenin zorunluluğunu bir

kere daha kanıtlıyor.

Son olarak, yurtdışındaki yazar, sanatçı ve bilim adamları , "Demokrasi için sandık başına" başlıklı bir bildiri yayınladılar. ~~xxxxxx~~
 Çoğunluğu ~~mm~~ 12 Eylül yasaklarının yurt dışına çıkmak zorunda bıraktığı ~~xxxxxx~~
~~xxxxxx~~ bildirilerinde şöyle diyorlar:
 aydınların/ ~~xxxxxx~~

"Demokrasiye gerçekten inanıyorsak ve istiyorsak, 6 Eylülde sandık başına gitmeliyiz ve evet oyu vererek bu oyunu bozmalıyız" ve ~~xxxx~~ ekliyorlar: "Unutmamalıyız ki, Türkiye'deki siyasi yasakların hepsi bundan ibaret değil. Düşünmeyi, konuşmayı, yazmayı, bir araya gelebilmeyi engelleyen bir sürü yasakla çevrilmişiz".

D.D, 6 Eylül referandumunda evet oylarının ağır basması, bu yasaklar çemberini kırmada bir adım olacaktır. Politik örgütlenme özgürlüğü,

fikir ve inanç özgürlüğü, öğrenim ve öğretim özgürlüğü, sendikal özgürlükler isteyen, Kürt halkının ulusal haklarına isteyen herkes için, bu referandumda bu isteklerini dile getirmenin yolu evet oyu vermek olacaktır.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

28.8.1987

TKP'nin Sesi

Halkın Kürsüsü

D-135

B-265

---İyi günler d. dinleyiciler... Bir halkın Kürsüsü Programında yine birlikteyiz. Biliyorsunuz programımız sizlerden gelen mektuplardan oluşuyor, d. dinleyiciler... Programımızda ilk olarak yer alacak olan mektup Savaşkan Kollektifinden Özgür Barış imzasını taşıyor.

Dinleyicimiz mektubunda bize, Topkapı Man fabrikasında çalışan Mehmet adındaki 11 yıllık bir işçinin sözlerini aktarıyor. M Topkapı Man fabrikasında çalışan bu işçi şunları anlatıyor: d. dinleyiciler...

--- 11 yıldır bu fabrikada çalışıyorum. Çocuklarıma daha iyi bir yaşam sağlamayı düşlerken gün be gün karşılaştığım ihtiyaçlar artıyor. İnsanca yaşayabileceğimiz haklarımızı elde etmeyi düşlerken patronun verdiği ile yetinmek zorunda kalıyoruz. İyi bir sendikaya sahip olma-

duğumuz için hak mücadelesi de veremiyoruz. ~~Sendikayxxxxxxxxxxında~~
~~Türkxxxxxxx~~ Bağlı olduğumuz sendika Türk Metal. Otomobil İş sendika-
sının işçi hakları için en kararlı mücadeleyi veren ve başarılı olan
bir sendika olduğunu biliyoruz. Otomobil-İŞ'e geçmeyi denedik. Fakat
işverenin işçilerin sendikayı değiştirmeleri halinde şu anda iki var-
diya olan iş saatlerini bir vardiyaya düşürüp sendika değiştirmek iste-
yenleri derhal işten atacağını söyledi. Zaten son 1 yıl içinde 500'den
fazla işçi işinden atıldı. Sendika ise atılan arkadaşları korumak
göyle dursun ~~xx~~ kimlerin atılacağı konusunda işverene yardımcı oldu.
Amaçları işçileri işten atılma korkusuyla sindirip istedikleri gibi
~~xxxxxxx~~ yönlendirmek.

Ama biliyoruz ki, mücadele etmedikçe işverenin ve satılmış sendika
yöneticilerinin baskılarına karşı ~~xxx~~ birleşmedikçe biz emekçilere
karşı tezgahlanan oyunların ardı arkası gelmeyecek.

Şimdi de duyuyoruz ki, eski işçilerden bir kısmını işten çıkarmak için ~~x~~ işveren ~~x~~ yeni planlar yapıyormuş. Düşünceleri de ~~xxx~~ eski işçilere ödedikleri ücretle bir eski işçinin yerine yeni alacakları üç işçiye çalıştırabilecekleri ve fabrikada işçiler arasındaki kopukluğu daha da artırabilecekleri yönünde.

--- D. dinleyiciler... Dinleyicimiz Özgür Barış mektubunda bu sözleri aktardıktan sonra mektubunu şöyle sürdürüyor:

---11 yıllık bir işçinin anlattıklarından da görüyoruz ki, ~~bugünküxxx~~ ~~xxxxxx~~ işverenler, bugünkü iktidardan aldıkları destekle işçiye bir yem gibi kullanıyorlar. Ancak iktidarın ve işverenlerin ~~xxx~~ sömürüye doymayan istekleri ve işçi düşmanlığı arttıkça onlara karşı verilecek mücadele de artacaktır. Bugün artan işçi düşmanlığı karşısında sendikal mücadelenizi her zamankinden daha fazla yükseltmeliyiz.

Buna inanıyor ve tüm emekçileri ~~bugünkü~~ işçi düşmanlığına karşı haklarımız için birlikte olmaya çağırıyorum.

Güzel günlere duyduğumuz özlemle, ~~ve~~ sömürsüz bir dünya için mücadele eden tüm dostları sevgiyle selamlıyorum.

---D. dinleyiciler... dinleyicimiz mektubuna böyle bitiriyor. Bizler de dinleyicimizin bu iyi dileklerine katıldığımızı belirterek sıradaki diğer mektuba geçiyoruz. Dinleyicimiz Çağlayan Nehir, Malatya'dan yazıyor. Mektubuna "Tarihsel gündemimiz Birleşik Örgütlü Bir Güç Yaratmaktır" diye başlıyor Çağlayan Nehir. Ve görüşlerini anlatarak mektubunu sürdürüyor. Dinleyicimizin mektubunu hep birlikte dinleyelim:

---Ülkemiz ^{se}82 anayasasına göre belirlenen kısıtlı temel hak ve özgürlükleri kullanmak yasal olarak bir haktır, bir yurttaşlık görevidir.

Bu haklar tabanı çok daraltılmış, içi boşaltılmış, göreceli, kısıtlı, az ve pratikte ^{uygulanabilir} ~~varlığı~~ ^{etkin} ~~hemen hemen olmayan, olmasına çalışılan~~ dernek kurmak, üye olmak, etkinlikte bulunmak, yayın organı yayımlamak, düşünce açıklama özgürlüğü, toplu sözleşmeli haklar, grev, yürüyüş, miting hakkı, yurttaşlık hakları, can ve mal güvenliği, eğitim, öğretim hakkı ve ^{herkesi} ~~haklarıdır~~. Ancak ne yazık ki, bu ^{temel} ~~iki~~ insani, yurttaşlık ~~hakları~~ ~~haklarını~~ haklarını kullananlar insanlık ve çağdaş baskılarla ve yasadışılıklarla karşılaşmaktadırlar. ^{karşılaşıyorlar}

---D. dinleyiciler, dinleyicimiz ülkemizdeki anti-demokratik durumu böyle kısaca sergiledikten sonra soruyor, "Neden" hemen arkasından yanıtlıyor:

---Bence bunun tek bir nedeni var: Ülkemizde parlamenter görünümü,

Meriter, sıkıyönetimci, ~~faşist~~ Amerikan ~~y~~ uydusu insanlık ve çağdışı ~~istatistik~~ anti demokratik bir rejimin egemenliğinin varlığıdır. Bu rejim bugün Özal iktidarında ifadesini ~~bul~~ buluyor. Özal iktidarı, antidemokratik ~~faşist~~ yapıyla tekellerin çıkarlarını sürdürme doğrultusunda ~~bu~~ ~~g~~ egemenliğini kalıcılaştırma amacındadır.

Bu amacını sürdürmede halkımıza ve ulusal çıkarlarımıza karşı en acımasız, en emperyalist işbirlikçi bir düşmanlıkla doludizgin bir tempoyla gidiyor.

Ardıardına ilerici-Demokrat yayın organları, kitaplar, dergiler toplatılıyor, soruşturma açılıyor. ~~XXXXX emperyalistlerin çıkarları için~~ Grevlere ve grevci işçilere karşı askeri ve polisiye baskılar uygulan-
makta, kararlı ve önder işçiler işten atılmakta, işkencelere uğratılmak-
tadır. ~~uğratılıyor.~~

Demokratik ve özlük hakları için direnen öğrenci gençliğe karşı düzenlenen tertip ve operasyonların ardı arkası kesilmiyor, bir çırpıda 50'yi aşkın öğrenci gözaltına alınabiliyor, soruşturmalara ve gözetime ~~xx~~ alınabiliyor. Orta katmanlardan emekçi halkın örgütsüzlüğünün, korumasızlığının ve ~~xxx~~ sömürüsünün devamı için her şey yapılıyor. Tüm bunlar ~~xxxx~~ yapılırken, yığınlar 12 Eylül öncesinin açık terör dönemiyle korkutularak sindiriliyor. Bunun için devletin olanakları seferber ediliyor, TRT halka karşı, tekellerin ve zerbaların sesi olarak kullanılıyor.

Peki, Özalların, Sabancıların, Açıqların ve ülkemizi ABD'ye peşkeş çekenlerin halkımızın yaşamına özgürlüğüne, ülkemizin ulusal varlığına, insanların en temel haklarına göz koyanların egemenliğini ortadan kaldırmamanın yolu yok mu?

Bu ipoteği kaldırmanın yolu, halkın ilerici, demokratik, birleşik örgütlü ~~xx~~ mahalefet gücünü yaratmaktır. İşçi sınıfımızın öncü politik hareketinin öncülüğünde ve onun ~~t~~ etrafında işçi-köylü-emekçi muhale-
~~fe faaliyetinin yürütülmesi~~ fetinin bağlaşıklığını oluşturup ~~xxxx~~
ekonomik-politik mücadelenin ~~başarı~~ başarısı için kolları sıvamaktır. Bu muhalefet, işçilerden, emekçilerden, köylülerden, aydınlardan, tekel-
lerle ekonomik çıkarları çatışan tüm ulusal güçlerin ve emperyalizme karşı duran tüm anti-emperyalist demokratik güçlerin muhalefetidir. Bunun başarısı yığınların inisiyatifinden geçiyor. Yığın direnişlerini, birlikteliklerini yaratma ve hızlandırmaktır bugünkü demokrasi güç-
lerinin gündeminde olan. Bunun için ~~Petrol iş grevleri~~ ~~başla~~
~~olmak üzere~~ tüm grevler, direnişler, çıkışlar desteklenmeli, birliği disiplini ve başarısı için olanaklı olan herşey mutlaka yapılmalıdır.

Yığın eylemlerinin başarısı ve ~~coşkusunu~~ ^{gücünü} için yeni adımların atılmasını, ~~elenaklılığını~~ ^{elenaklılığını}, ~~yol ve yöntemini~~ ^{lemini} ~~ya~~ yaratacaktır. Yığın eylemleriyle yasak çemberi kırılabilir ve güzel günlere doğru ~~ya~~ yürünebilir.

--- D. dinleyiciler... dinleyicimiz Çağlayan ~~Nehir~~ Nehir'in mektubu-
nu dinlediniz. Yeni bir mektuba geçmeden önce sizlere bir türkü dinlet-
mek istiyoruz.

---Müzik--- D 135

---D. dinleyiciler... Sıradaki bir diğer mektup Yeşeren ~~Utku~~ ^{Tokun} Utku imza-
sıyla yazan dinleyicimize ait. Dinleyicimiz "demokrasi güçleri, faşizmin
karanlığını yenip gerçek özgürlüğü kuracaktır" diyor. Ve şöyle devam
ediyor mektubuna.

---Milliyetçi Hareket Partisinin genel başkanı katil Alpaslan Türkeş
in haziran ayında F.Almanya'ya yaptığı geziden sonra, bu insanlık

düşmanı ^{un} ~~Nazi~~ yanlısının yaptığı demagojiler ve yurtseverlere meydan okuması kimseyi şaşırtmıyor. Çünkü ~~xxxxxx~~ bu insanlık dışı odaklara hizmet edenler, faşist zehirin üremesine ~~xxxxxx~~ zemin hazırlayanlar, faşizmi halkımıza bela edenler bizzat Evren'lerdir, Özal'lardır.

Türkiye işçi sınıfının büyük önderlerinden Kemal Türkler'in kanına giren, binlerce kişinin katili, ~~xxxx~~ terörün baş sorumlusu Alpaslan Türkeş verdiği demeçte güya komünizm ve Sovyet işgali tehlikesinden ülkeyi kurtarmak için 12 Eylül öncesi dönemde yandaşlarının 4 bini ~~xxxx~~ şehit verdiğini belirtiyor. Sadece bu açıklama bile bizzat terörün kendi elleriyle nasıl hortlattıklarının kanıtıdır.

---D. dinleyiciler, hatırlanacağı gibi ~~xxxxxxxxxxxx~~ Türkeş, F. Almanya da ve diğer Batı Avrupa ülkelerinde, Başbakan Özal'~~xxx~~ in özel izniyle aldığı yeşil pasaportla serbestçe ~~xxxxxxx~~ dolaşıyor ~~xx~~ du. ^{50.000}ine bildiğiniz gibi F.Almanya'nın ~~Hamm~~ ve ardından da Köln kentlerinde

konuşmalar yapmıştı. Ancak Türkeş Batı Berlin'de umduğunu bulamamıştı. Demokrasi güçlerinin çabaları sonucu büyük bir başarı elde edilmişti. Batı Berlindeki Alman ve Türkiyeli demokrasi güçlerinin güçlü protestoları karşısında Batı Berlin senatosu MHP lideri faşist Alpaslan Türkeş'in Batı Berlin'ge gelmesini ve konuşma yapmasını yasaklamak zorunda kalmıştı. [Evet d. dinleyiciler... Dinleyicimizin de belirttiği gibi ~~Faşist Alpaslan Türkeş başbakan Özal'ın özel izniyle yeşil pasaport~~ bütün ~~xx~~ yasal muhalefet partilerinin ve eski liderlerin her türlü eylemi yasaklanırken, Faşist Alpaslan Türkeş'e başbakan Özal'ın özel izniyle yeşil pasaport verilmesi ~~bu~~ bugünkü Evren-Özal rejiminin ~~tarafından~~ faşist odakların nasıl beslendiğinin en açık kanıtıdır.

---D. dinleyiciler... Programımızın bu bölümünde yine bir mektup var. Ancak mektuba geçmeden önce sizlere beğeneceğinizi umduğumuz bir müzik dinletmek istiyoruz.

---Müzik---

---D. dinleyiciler... Bize Altınyıldız imzasıyla yazan dinleyicimiz ise mektubunda şunları anlatıyor;

---"İstanbul'da u bandından yayın yapan TV 2. programındaki 21.30 ana haber programından hemen sonra TRT News isimli İngilizce haberler var. İngilizce olmasından yararlanan TRT hemen her gece bu dili konuşan Reagan'ı ekrana ~~çıkartıyor~~ çıkarıyor. Bazen Reagan'ın konuşması haberlerin ~~14 tane~~ dörtde birini buluyor. Saldırgan politikasını haklılık göstererek dakikalarca anlatıyor.

İşte Evren-Özal rejiminin Türkiye'ye getirdiği düzen. Şimdi İstanbul da İtalya'dan ithal edilen 250 bin tl. ya satılan gözlükler var. Ama halkın yiyecek ekmeği yok. Haziran ayında Türkiye'ye gelen Mısır Gn. Kur.Başk. Abu-Gayala bile "sizde işçilik e denli ucuz ki, F 16 ları AB^D yerine sizden almak daha karlı " diyordu.

~~Evvv Evrenxin Sivasxümkxkittininxuupitixkknışkxnxinx~~
~~İsxixnditixpaxlixğitinxixxixixinx~~

---Dinleyicimiz Altın Yıldız bize yazdığı ~~birxhışkxmktinxinx~~
 bir diğer mektubunda da işkenceleri ele alıyor. Dinleyicimiz, bir yakı-
 nının söylediğine göre, Emniyet ve jandarma arasında Fikret Ünver
 isimli Muş'lu bir vatandaş kaybelmuş diyor. ~~ve"bir zamanlar T tırlu~~
~~xxxxxlaxxaxatınlax~~

---Dinleyicimiz sözlerini şöyle sürdürüyor:

---1983'lerde Avrupa Konseyinden gelen heyete Mamak ve Diyarbakır cezaevlerinde, MHP'lilere bile güvenemeyip tutuklu elbiseli askerleri "tutuklu" diye çıkarırlar, hala işkence yok diyerek dünya kamuoyunu kandırmaya çalışıyorlar. Oysa 67 ilin tüm emniyetlerinde sistemli bir işkence var. Başta, İstanbul Sirkeci ve Gayrettepe, Ankara ve Güney Doğu illeri olmak üzere. Bu illerin emniyet binalarına ani bir baskın ~~XXXXX XXXXXXXXXX~~ tarafsız bir heyetçe düzenlense işkenceciler, işkence aletlerini bile ortadan kaldıracak zaman bulamazlar. İşkence çığlıkları yüzlerce metreden duyulabilir. İnsanlar çırılçıplak, ke-
yun gibi tavanlara asılı bulunabilir.

-Dinleyicimiz ~~Kızılyx Kızılyıldızxx~~ Altın Yıldız bunları anlatıy
yor.Bildiğiniz gibi değerli dostlar, son dönemde ülke çapında
sivil ve askeri cezaevlerindeki tutuklu ve hükümlüler, insanlık
dışı koşullara ve süren işkencelere karşı, bir dizi direniş
başlattılar. Açlık grevlerinin yanı sıra, sağmalcılar'da ölüm
orucuna yatıldı. Dışarda başta tutuklu aileleri olmak üzere,
geniş bir dayanışma hareketi doğdu. Turt dışında da cezaevlerindeki
haklı direnişleri desteklemek amacıyla çeşitli girişimler gerçek-
leştirildi.

Tutuklu ve hükümlülerin, onların yakınlarının eylemlerini
desteklemek, onların istemlerini, haklılıklarını herkese duyurmak,
geniş dayanışmayı yaymak, yurdun ~~herkesinin~~ her köşesindeki
ilericilerin, demokratların görevidir.

-Programımız burada sona erdi dd. Gelecek halkın kürsüsü
programında buluşmak üzere, hoşça kalın...